
YORUM: AB'NİN YILDIRMA POLİTİKASI

10.03.2017

Deutsche Welle (9 Mart 2017)

Avrupa Birliği (AB) bundan bir yıl önce Avrupa yönündeki mülteci akınının önünü almak için Balkan güzergâhını kapattı. Ardından da Ankara ile Türkiye üzerinden geçip Yunan adalarına sığınan göçmenlerle Suriyeli mültecilerin Türkiye'ye iadesini öngören geri kabul anlaşmasını imzaladı. Anlaşma kısa zamanda etkisini gösterdi ve Avrupa'ya kaçanların sayısında önemli azalma oldu. İnsan kaçakçılarının işi bozuldu, yıldırma' taktiği başarılı oldu.

Devlet ve hükümet başkanlarının ortak bildirilerinde AB'nin güneydoğu Avrupa'daki dış sınırlarının korunduğu, kaçak göçün' önlendiği belirtiliyor. Türkiye-Yunanistan ve Sırbistan-Macaristan sınırları daha önce kapatılmıştı. Her şey planlandığı gibi olmuştu.

Sıra şimdi Akdeniz rotasının kapatılmasında

Avrupa sınırlarını surlarla' çevirmeyi başarmıştı. Ama sınırın İtalya ile Libya arasındaki gedik kapatılamadı. Libya'dan denize açılıp İtalya'ya ayak basan mülteci adaylarının sayısı hiç 2016 yılındaki kadar yüksek olmamıştı. AB liderleri ortak bildirilerde bu boşluğu da doldurmadaki kararlılıklarını dile getiriyor ve yine yıldırmaya' öncelik veriyorlar.

Akdeniz'deki tehlikeli yolculuk sırasında boğulma tehlikesi geçiren sığınmacılar gemilerle kurtarılıp İtalya'ya getiriliyor. Bundan böyle sığınmacıların Kuzey Afrika'ya geri gönderilmesi, hatta yola koyulmaktan vazgeçirilmesi düşünülüyor. AB bunu da başarırsa dış sınırlarını tamamen tahkim etmiş olacak. Bu durumda iltica hakkı arayacak olanların kara ve deniz yolundan Avrupa'ya ulaşma imkânları kalmayacak.

[Bernd Riegert]

Bernd Riegert

İltica hakkı kâğıt üzerinde kaldı

AB ülkelerine giriş arayışlarını toptan illegal ya da kural dışı olarak tanımlamak iltica hakkının hak olmaktan çıkarılması demektir. Gerçi teorik olarak iltica başvurusunda bulunmak mümkündür. Ama bunu yapabilmesi için mülteci adayının AB topraklarına ayak basmış olması gerekir. AB'nin dış sınırları kapatılıp kıtaya ulaşma imkânı ortadan kaldırılırsa kimse iltica hakkını kullanamaz. Takibata uğratılanların ya da savaştan kaçanların legal yollardan AB'ye gelmesi ancak istisnai durumlarda mümkündür.

AB ülkeleri iltica politikalarındaki bu radikal değişikliği istediler, kararlaştırdılar ve ilan ettiler. Bu

bakımdan Avrupa Adalet Divanı'nın da bu kervana katılmasına şaşılmamalı. Divan milli büyükelçiliklerin mülteci adaylarına legal giriş için vize vermeme uygulamasını tasdik etti. İnsani' vize verilebiliyor ama mecburiyet yok. Her devlet buna kendi karar veriyor.

Bu nedenle kimsenin Macaristan'a insanlık dersi vermeye hakkı yoktur. Macaristan hükümeti kendi açısından AB'nin göç politikasını tutarlı bir şekilde uyguluyor. 2013 yılında kararlaştırılan AB'nin iltica işlemleriyle ilgili yönetmeliği Macaristan'daki mülteci adaylarının enterne edilmesi kararıyla örtüşüyor. Macaristan'ın yabancı düşmanı başbakanı Viktor Orban'a söylenebilecek bir şey varsa, o da yönetmeliği maksadını aşacak şekilde kullandığı olabilir. AB yasası kamplarda enterne etmeyi kural değil istisna sayıyor. Ancak istisnai kurallar öylesine belirsiz formüle edilmiş ki, Macaristan'daki uygulamaya yargı yoluyla yapılacak itirazın başarıya kavuşması mümkün değil. Ancak Macaristan'daki mülteci sayısı 600'ü geçmiyor. Almanya, İtalya, Avusturya ve Yunanistan'daki duruma bakınca bu rakam insana komik geliyor.

Mültecileri enterne eden tek ülke Macaristan değil

Diğer AB ülkelerinde de iltica işlemleri sırasında ya da başvurunun ret edilmesinden sonra mülteci adayının tutuklanması, gözaltına alınması ya da kamplarda enterne edilmesi mümkün. Bu uygulamaya başvurulduğu da oluyor. Türkiye ile varılan anlaşma uyarınca Yunanistan'da iltica başvurusunda bulunan göçmenlerin çıktıkları adadaki 'başvuru merkezlerini' terk etmelerine izin verilmiyor.

Mülteci yükünün en büyük bölümünü taşıyan İtalya daha kolay sınır dışı edebilmek için mültecilere Sicilya'da toplama merkezleri kurmayı planlıyor. Almanya'da da mülteci adayları gerektiğinde gösterilen yerde kalmaya mecbur edilebiliyor. Hava limanlarının transit bölgelerinde iltica başvuruları yıldırım işlemden' geçirilebiliyor. Aynı uygulama sınır yakınlarındaki varış noktalarında da yapılıyor. İşlemler en geç 48 saat içinde tamamlanıyor ve bu süre zarfında mülteci adayları o noktadan ayrılamıyorlar.

Amaç yıldırma

İltica işlemleri yönetmeliğini her AB ülkesi kendine göre uyguluyor. Macaristan gibi Polonya da son derece kısıtlayıcı uygulama yapıyor. Yönetmeliğin ihlal edildiğinden şikayetçi olan yardım kuruluşları AB ülkelerinin mültecilere kapanma' politikası izlediğini, yıldırma' ve geri çevirmelerin' AB'nin resmi politikası haline geldiğini öne sürüyor. Bu uygulama Almanya Başbakanı Angela Merkel dahil olmak üzere bütün devlet ve hükümet başkanları tarafından benimseniyor.

İltica külfetinin ve mültecilerin paylaşılmasında ise görüş birliği sağlanamıyor. Macaristan ve diğer bazı ülkeler yükümlülüklerini yerine getirmiyor. AB ülkeleri arasında paylaşma ile Yunanistan ve İtalya'daki mültecilerin ortaklara dağıtılması gibi kararlar uygulanmıyor. Avrupa kalesi' bu noktada görevini yerine getirmiyor.

© Deutsche Welle Türkçe

Bernd Riegert